

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahtvale 1 K 50 v. — **Pesamezna številka stane 1 K.**

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.066.

Dogodki v Beogradu.

Živahno delo v ustavnem odboru.

Beograd, 28. febr. Odkar je ustavni odbor predelal prve najvažnejše člene ustave, teče sedaj razprava velikih hitreje. V današnji seji se je razpravljalo o čl. 30 (o odgovornosti ministrov), 31 (polnoletnost vladarja z 18. letom), 32 (o prestolonasledstvu). Pri tej točki so nekateri poslanci želeli spremembo za slučaj, da sedajni regent umre brez potomstva. Minister Trifković opozarja na možnost komplikacij, če se vplete še kaka druga oseba vladarske rodbine v ustavo ter smatra kot samoobsebi umevno, da lahko v slučaju smrti Aleksandra kot vladarja takratna narodna skupščina odloča o nasledstvu. Z večino je bilo sprejeto od vlade predlagano besedilo ustave. Razprava se vrši dalje o čl. 33 (vladarska rodbina), 34 (prisega vladarja), 35 in 36, dalje 37 (o namestniku vladarja za slučaj nesposobnosti). Vsi člani so bili sprejeti po vladnem predlogu. Razpravljalo se je tudi o dvodomnem sistemu. Zdi se, da bo večina za enodomni sistem.

Gospodarsko-socialne točke v ustavi.

Beograd, 28. febr. Zemljoradniki, socialisti in nekatere druge skupine so zahtevale, naj se uvrste v načrt ustave tudi razne točke gospodarsko-socialne vsebine. Vrše se med strankami glede stilizacije teh točk pogajanja, ki potekajo ugodno.

Dvodomni sistem odklonjen.

Beograd, 1. marca. V današnji seji se je vršila glavna razprava o vprašanju eno- ali dvodomnega državnega zbora. Govorili so: republikanec Gjonović (proti senatu), klerikalec Šimrak (za gospodarski drugi dom), soc.-dem. Divac (proti senatu in za ekonomsko-privredni svet brez pravice odločevanja), demokrat Voja Marinković (za dvodomni sistem je osebno glasoval, bo pa v smislu klubovega sklepa proti), zemljoradnik dr. Vošnjak (za privredni dom), zajedničar dr. Pavičić (za dvodomni sistem), radikalca Miladinović (za enodomni sistem) in demokrat Marković (proti senatu). Minister Trifković zagovarja vladni predlog dvodomnega sistema, vendar pa prepušča ustavnemu odboru odločitev. Velika večina ustavnega odbora se je pri glasovanju izrekla proti senatu.

Posvetovanja muslimanov in zemljoradnikov.

Beograd, 1. marca. Muslimanski klub je imel danes sejo glede vs-

Dr. P. STRMŠEK:

† Ivan Debelak.

V četrtek 24. febr. so položili v Šmarju pri Jelšah v grob enega izmed naših najboljših, naizkušnejših mož, saj je bil blaga duša, izredno delaven in nesebičen.

Rojen 21. junija l. 1863 v Prelaskem, občina Polje, je obiskoval Debelak meščansko šolo v Celju, učiteljske pa v Mariboru, kjer je l. 1882. napravil zrelostni izpit; bil je nato podučitelj v Planini, od 1. aprila 1885 pa učitelj v Šmarju. — Tu se je začelo njegovo tako plodono delovanje. Bil je pred vsem učitelj, a ne samo učitelj svojih šolarčkov, temveč učitelj naroda. Učiteljstvo mu ni bilo samo stan, bilo mu je apostolstvo. Zanimal se je za malega neboljčca tudi izven šole, tudi pozneje, ko je ta izstopil, ko je šel k vojakom, ko si je ustvaril lastno domačijo. Vedno in vedno je skrbel in se brigal zanj njegov skrbni učitelj.

topa v vlado. Sestavile so se zahteve, ki se bodo stavile kot pogoj za vstop v vlado. Večina kluba je za vstop. Zahteve so delegati kluba izročili Pašiču. Sklenilo se je, da klub tekem 48 ur glasuje o tem, ali vstopi v vlado ali ne. Tudi zemljoradniški klub je imel danes sejo, v kateri je poročal Avramović, ki še vedno dela proti vstopu v vlado. V dveh dneh se bo vprašanje vstopa v vlado odločilo.

Veliki izgredi fašistov v Trstu.

Fašisti so po prevzetju logaškega ozemlja s strani Jugoslovancev po Trstu razširili vest, da so Jugoslovani Logatec in ozemlje nasilno zasedli, oskrnili italijansko zastavo, pretepali italijanske uslužbenke, obstreljevali kolodvor itd. Na shodih so hujskali ljudstvo.

Ker je bil v nedeljo zvečer pri Kanfanaru v Istri od komunistov ustreljen neki tržaški fašist, so tudi to zvalili na Jugoslovane. Sklenili so maščenje, in v ponedeljek 28. febr. zvečer so njihove tolpe navale na

Delavski dom

in ga razrušile ter zažgale. Gasilec so zabranili dohod. Nato so krenili proti tiskarni

»Edinost«

v katero so skušali udreti, pa so jim zabranili orožniki, tako da so samo v pritličju napravili nekaj škode. Odšli so pred

srbsko šolo

in med vpitjem »Abbasso la Jugoslavia« vdrl v njo in razbijali. Pregnali so jih orožniki.

Tudi drugod so divjali po ulicah in streljali z revolverji. Par oseb je bilo ranjenih.

Socialisti so proglasili splošno stavko. Fašisti so od vseh uradov izsilili izveščenje črnih zastav v znak žalovanja za logaškim ozemljem.

Dne 1. tm. se je izvedelo, da gori »Stabilimento tecnico«. Podrobnih poročil še ni.

Rogaška Slatina.

Več kakor pol stotine člankov v časopisih različnih strank, in sicer v srbskih, hrvaških, slovenskih itd. je obsojalo razmere, oziroma delovanje in odurno nastopanje začasnega ravnatelja Dolenca v našem največjem zdravilišču Rogaska Slatina. Vsi ti članki so bili popolnoma stvarni; nekateri, v časopisih razglašeni dogodki so imeli celo pred sodnijo svoj ko-

Ko so v Šmarju ustanovili okrajno posojilnico, postal je l. 1893. tudi Debelak član načelstva; a poleg tega je prevzel nase ves ogromni trud in odgovornost za ta zavod; mirno lahko rečemo, da je delo v posojilnici postalo njegov drugi poklic; a tudi tega je opravljal s srcem. Številke, ki jih je sestavljal in računil, zanj niso bile mrtve. Saj se je veselil vsakega prihranka svojih znancev in je vedel, kakaj in kako bo uporabljal izposojeno vsoto oni, ki jo je dobil po njegovem posredovanju.

Dragi znanzi so mu bili vsi prebivalci vsega okraja; radi tega so se v popolnem zaupanju vsi obračali nanj za nasvet in pomoč in nikdar brez uspeha. Že blaga beseda blagega človeka je včasih največja pomoč. Kulturni in gospodarski napredek je bil Debelaku vedno kar najbolj pri srcu. Radi tega so ga izvolili l. 1899. tudi v odbor okrajnega zastopa. Ker je spoznal, da more postati sadjereja vir novih dohodkov, je prevzel okrajno dre-

nec, seveda v škodo ravnatelja Dolenca. Ne samo, da je ravnatelj Dolenc s svojim odurnim obnašanjem odgnal goste in s tem oškodoval zdravilišče in domačine spravil ob zaslužek, se tudi nikakor ne more razumeti z našimi domačini. Prišlo je do takih dejanj (na pr. napad na Plemenitaša, divjanje v gostilni Žumerl), da je moralo orožništvo končno zadevo preiskovati in sodniji naznati.

Vkljub vsej tej kritiki, dokazani nezmožnosti, nesposobnosti, oškodovanju zdravilišča in domačinov pa je Dolenc še vedno na svojem mestu. Nasprotno. Referent za zdravilišča, klerikalni inženir in obenem gostilničar Zajc, nalašč tega človeka ščiti, ker je njegov somišljenik. Dolencu je vse dovoljeno; on sme svojo hčer v lastnem knjigovodstvu nastaviti, on in Zajc se z državnimi konji in na državne stroške okoli vozita in vino kupujeta za Zajčovo gostilno v Ljubljani. Zakaj pa tudi ne? Saj ni nad Zajcem nobene kontrole več.

Nemoralno in absolutno nedopustno pa je, da je Dolenc v lastnem knjigovodstvu nastavljal hčer; nemoralno pa je tudi od referenta inženirja Zajca, da to trpi, akoravno je to v nekem drugem slučaju prepovedal.

Kakor pa se splošno v Srbiji, na Hrvaškem in drugod povsod sliši, se bode Rogaska Slatina v bodoče zaradi lanskih dogodkov odurnega obnašanja Dolenca bojkotirala.

Ne samo, da promet z mineralno vodo ne gre, je razumel inž. Zajc s svojim krščanskim človeko- in resnicoljubjem, Dolenc pa s svojo odurnostjo tujski promet uničiti in zdravilišče na najslabši glas spraviti. Rogaska Slatina je bila leta 1919 na najboljšem glasu, zato pa je bil lansko leto tak ogromen naval.

Prejšnji ravnatelj Herg je po mnenju klerikalcev preveč z Beogradom koketiral, zato mu je dr. Breic zabrusil v obraz: »idite k Srbom, da Vam pomagajo!«, ko je ravnatelj zahteval, da se mu pove vzrok odpustitve. Herg je bil v sredi sezi, vpričo gostov iz cele države spontano odpušen in prišel je na njegovo mesto Dolenc. V tem trenutku pa je tudi začel razpad. Da bi Zajc dosegel svoje človekoljubne namene, se je posluževal tudi laži; šel je celo tako daleč, da se je z najnesramnejšimi denuncijanti družil. Deputaciji, katera je šla zaradi teh zadev v Ljubljano k vladi, se je v obraz lagalo.

Gospod minister za narodno zdravje se s tem javno prosi, naj u-

vesnico v svojo oskrbo. S kakšno hvaležnostjo je ljudstvo prejemale drevesca in pomlajalo ter ustanovljalo svoje sadonosnike! Pozni vnuk se bo še veselil tega truda, ko že za ime učitelja Debelaka ne bo več vedel. Tako je bilo Debelakovo življenje polno truda in polno skrbi. Skrbi so ga spremljale vedno in povsod ter ga niso niti zapustile tedaj, ko mu je zmanjkalo moči za delo.

V Šmarju si je ustanovil Debelak tudi lastno ognjišče, ko se je poročil z domačinko Ano Ferlinčev. Blažje rodbine si pač skoraj ni moglo misliti. V tem kraju so poznali res pravo rodbinsko srečo, ko sta obe hčerki dovažali, silno marljivo študirali in postali učiteljici v domačem kraju. V tej rodbini pač menda nikdar ni bilo niti sence nesoglasja. Kdorkoli je prišel, je občutil to veliko ljubezen in bil sam kar najpristojneje sprejet; ko pa je odhajal, je nosil hvaležnost v srcu; in bilo jih je mnogo, ki so prihajali in odhajali.

krene, da pridejo vsa zdravilišča pod pravi resort in to takoj.

Vsi gospodje narodni poslanci napredne struje pa se prosijo in pozivajo, da storijo svojo dolžnost napram domovini, svojim volilcem in v prvi vrsti napram pravici in resnici. Vsako dalnje zavlačevanje te zadeve bi bila malomarnost.

Popravite storjeno krivico!

Naj se uvede preiskava, potem še le se bo videlo, kako laž, hinavščino, lopovstvo, brutalnost, nečloveštvo in nemoralno zakriva pod svojimi zamazanimi krili »škandal v Rogaski Slatini«.

Gospod minister in gospodje narodni poslanci imate besedo!!

Politične vesti.

Muslimani in Radič. Muslimanski poslanec in eden vodilnih politikov Korkut je v sarajevski »Pravdi« napisal članek o novi orijentaciji muslimanov v sedajnem političnem položaju. Z Radičem, ki je s svojo spomenico regentu porušil vse mostove z državo, treba prekiniti vse zveze. Treba se je zblížiti z demokrati in radikali, ki so pokazali dosti dobre volje za skupno delo in tudi za popuščanje v gotovih vprašanjih. Pametno je, če se muslimani pridružijo njihovemu delu, ker bo le tako omogočen normalni razvoj države. Radič ne bo spremenil svoje politike, zato muslimani morajo ne le obrniti njegovi stranki hrbet, ampak stopiti z njo tudi v odkrit boj. Muslimanski klub je Korkutov članek živahno odobral.

Med Panamo in Costarico so glasom poročil iz Paname izbruhnile sovražnosti.

Iz Korotana.

Nemci na Koroškem požigajo slovenske domove. V Grebinju so 17. febr. ponoči zažgali hišo posestniku Kusterju. Zgorelo je vse razun živine. Zažgal mu je sosed, Nemec Schager, ker mu Kuster ni hotel prodati posestva. Tudi sicer se nadaljujejo nemška grozodejstva proti Slovincem.

Ne smešimo se! Naša oblast v Mežiški dolini je dostavila kot represalijo za nemška zlodejstva na Koroškem nekaterim inozemcem odloke o izgonu iz naše države. Sedaj se pa čuje, da je deželna vlada izgon enega najhujših avstrijskih agitatorjev ob plebiscitu po intervenciji gotovih odličnih oseb razveljavila. Represalij na papirju ne potrebujemo!

V to obitelj je posegla l. 1909 bolezen. Gospod Debelak je obolev v 46. letu svojega življenja na skarlatini. Škarlatini pa je sledila dolga vrsta drugih bolezni, ki so mučile Debelaka nad deset let, tako da je moral stopiti v pokoj ter prepustiti vsa opravila drugim rokam. Hiral je vedno huje, dokler ga ni rešila dne 22. m. m. smrt. Trpel je sam, ko je v spominu na svojo prejšnjo delavnost čutil svojo onemoglost, silno pa je trpela skozi vso dolgo dobo njegova rodbina, ki mu ni mogla pomagati; skušala ga je razvedriti in razveseliti, sama žalostna in obupana. V četrtek popoldne pa so ji zagrebli najboljšega očeta in soproga. Dolga, dolga vrsta bližnjih in daljnih pogrebcev iz vseh stanov je pričala, kako izredno priljubljen je bil gospod Debelak. Pričala pa je tudi, da ni živel zastoj, da je bilo njegovo delo uspešno. Zato ostane tudi njegovemu imenu najlepši spomin.

Iz Medjimurja.

Čakovec. Dne 26. tm. uničil je ogenj barvarijo Neuman. Kako je ogenj nastal, še ni dognano. Škode je nad 1 milijon. Tvrška je zalagala Medjimurje in Hrvatsko z barvanim platnom.

V Medjimurju se pegasti legar vedno razsaja in se zadnji čas celo še širi, ker nevedno ljudstvo noče izvrševati predpisov in odredb zdravnikov.

Ptujske novice.

Gospodinski tečaj v Ptuj se vrši od dne 15. marca do 30. aprila 1921. Pristop imajo kmečka dekleta, ki so dovršila ljudsko šolo. Pouk je brezplačen. Učenke si morajo za stanovanje same skrbeti, za to je ta tečaj najbolj za one učenke pripraven, ki so v bližini Ptuja doma in hodijo lahko domov prenočevati. Hrana se bode dobivala v gospodinskem tečaju in bodo starši učenk prispevali s svojimi pridelki. Ker se sprejme največ 25 učenk, je prijave hitro izvršiti in sicer pri gg. vinarskem inštruktorju Josipu Zupancu v Ptuj, Narodni dom, ali Ljudevitu Sagadinu, tajniku okrajnega zastopa v Ptuj, ki dajeta tudi vsa potrebna pojasnila. Kmetovalci, ne zamudite te prilike in dajte svoje hčerke v gospodinski tečaj, da se nekaj nauče o dobrem gospodinjstvu.

Sajenje tobaka v ptujskem okraju Ptujski vinorodni okraj je kakor nalašč ustvarjen za to, da se sadi in goji tobak. Najprvo se bo sadil tobak za pipe in potem, kjer se lahko pridelja še boljši in finejši tobak, se bo tudi ta sadil v poznejših letih. Ker se tobak dobro plača, se bodo kmetovalci radi poslužili te prilike, ki jim je sedaj dana, da prijavijo sajenje tobaka na svojem zemljišču. Pripomogli bodo k temu, da bo več tobaka, ki ga sedaj primanjkuje, in da bodo prejeli lep hasek. Ko bodo drugim pridelkom cene padle, bode tobak dal še največ donosa. — Posaditi je najmanj 2000 sadik na približno pet arov zemlje. Prijaviti je še ta teden pri občinskem predstojniku svoje občine, da se bo tobak sadil. Če bi ne bilo dovolj prijav, bi se za naprej ne dajalo več dovoljenja. Kmetovalci, mali in srednji posestniki, poprimite se te najnovejše panoge kmetijskega gospodarstva! V Ptuj se je ustanovil urad za gojenje in prevzemanje tobaka, tam dobite tudi vsa navodila.

Celjske novice.

Slovesna zaprisega vojaških novicev v Celju se je izvršila v ponedeljek 28. febr. pop. na Dečkovem trgu.

V celjskem političnem okraju brez občin ekspoziture v Mozirju, ki obsega gornjegrajski okraj, se je pri ljudskem štetju popisalo (vštevši mesto Celje) 110.061 prebivalcev, od teh 106.650 Slovencev, 939 Srbohrvatov, 348 drugih Slovanov, 1955 Nemcev. K podrobnim številkam se povrnemo prihodnjic.

Novi slučaj koz v Celju in okolici. Tekom zadnjega tedna do včeraj so se pojavili v Celju sledeči novi slučaj: zidar Fran Zlodej v Aškerčevi ulici 4 (obolel 20. febr., oddan v bolnico 26. febr.); vdova tovarn. de-

lavca Amalija Vračko v Gosposki ul. 17 (zbolela 22. febr., v bolnico oddana 25. febr.); urar Štefan Ferant v Gospi. ul. 19 (obolel 22. febr., v bolnico oddan 26. febr.) in posredovalka služb Hüttig na Glavnem trgu 7 (obolela 26. febr., v bolnico oddana 28. febr.). V celjski okolici se je v istem času pojavilo 5 slučajev v eni rodbini v Lokrovcu.

Prosvetno - kulturni odsek Celjskega Sokola priredi v soboto, 5. tm. ob 8. uri zvečer predavanje v spodnji dvorani »Nar. doma«. Predaval bo abs. pravnik gosp. Jos. Tomšič o razvoju socializma. Socialno vprašanje je danes zelo zamotano, zato je prav, ako si razbistimo mnogobrojne pojme tega človeškega razvoja ter premotimo poti, ki jih je ubral socializem v blagor, a tudi v nesrečo človeštva. Želimo, da bi bila dvorana polna poslušalcev in zato vabimo svoje slov. Celjane na mnogobrojen obisk. Prosv.-kult. odsek Celjskega Sokola.

»Holzhändler Franz Pajman, Cilli...« Krasno, kaj ne, če bivši jugoslovanski podporučnik, sedaj lesni trgovec, pošilja celo slovenskim strankam pisma s tako-le firmo — v tretjem letu naše narodne države!

Ceste, da jo! Prejeli smo: Če Celjan gre v Ljubljano, je ozlovoljen ali od ljubljanskega blata ali pa prahu. To velja v splošnem tudi za one celjske prebivalce, ki morajo pasirati Benjamin Ipavčovo ulico. Osobito pešpot po tej ulici je od onega časa, ko je Lavo zapustil cestni nadzornik Weixler, ki se je baje posvetil izdelovanju cementa, tako zanemarjena, da si vsakdo stokrat premisli, predno to pot nastopi. In baš v tem delu predmetja bi se lahko razvili jako lepi pešizleti, ako bi za ceste bilo skrbjeno.

Najdena hranilna knjižica Ljubljanske kreditne banke z vlogo 100.000 kron. Knjižica se glasi na ime Valentin Berk. Natančneje se poizve pri Francu Prelogu, Celje, Za kresijo 5.

Protestni shod celjskih tercijsk zoper »oropanje« volilne pravice, ki bi se imel vršiti zadnje nedeljo, je bil radi koz prepovedan.

Upokojen je na lastno prošnjo sodni sluga Simon Cvar v Celju.

Ruski kružok. Sestanek v petek 4. tm. ob 8. uri zvečer v novi kavarni razpravlja se o premoženju kružka in slučajnosti.

Dijaški kuhinji v Celju je daroval g. dr. Jos. Rakež, okrožni zdravnik v Šmarju mesto venca na grob svojemu prijatelju učitelju v p. Debelaku 100 K. G. Emerik Zupanc, veletrgovec v Rogatcu je poslal velik zaboj jajc. Velikemu dobrotniku Dijaške kuhinje izreka odbor iskreno zahvalo.

Obrtni vestnik.

Mizarska strojna zadruga v Celju. Po incijativi štajerske ekspoziture Urada za pospeševanje obrti se je osnovala v Celju Mizarska strojna zadruga, registrovana zadruga z omejeno zavezo. Ustanovni občni zbor se vrši v nedeljo dne 6. marca 1921. dopoldne ob 9. uri pri g. Neradu v Gamberju s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo pripravljalnega odbora. 2. Odobrenje zadrugne pogodbe. 3. Predavanje o zadrugnih organizacijah. 4. Sprejemanje članov. 5. Volitev načelstva

ki pa ni bila glava,
temveč krogla
brez las —
na »frato« posekana smrekova hosta —
eroplan...
»Ne streljaj!« zavpil je glas.
A bilo je prepozno...
BBBBBBumfff! zaječali
so bolestno
zračni valovi,
ko je spregovorila
dolga
z
železjem obdana
črna
luknja
in na zemljo je treščil odstreljeni
propeler,
tako za njim
pa bela
zračna ladja.
Iz nje so stopili trije stari modrijani,
»Jaz sem, ki sem«, je spregovoril prvi.
»Jaz sem, ki nisem«, je dejal drugi.
»Jaz sem, ki bom«, je zagrmel tretji
in kakor črna
strašna ujeda

in nadzorstva. 6. Sklepanje o nabavi strojev in najemu lokala. 7. Slučajnosti. Prijavilo je dosedaj povoljno število mizarjev, pred vsem malih, svoj pristop. Deleži so določeni po 125 dinarjev, tako da tudi najrevnejši mizar lahko vplača vsaj po 1 delež.

Prosveta.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE.

Radi nenadnih ovir mora za danes, dne 2. marca napovedana predstava »Mladost« odpasti in se vrši ista v soboto, dne 5. marca 1921 ob 19^{1/2}. Kupljene vstopnice veljajo za sobotno predstavo. Nedeljska popoldanska predstava dne 6. marca pa mora odpasti, ker ni mogoče dobiti električnega toka.

JDS.

Na občnem zboru kraj. organizacij JDS v Sevnici, ki se je vršil 26. febr. v Čitalnici ob lepi udeležbi Sevnčanov, je urednik Spindler poročal o političnem položaju. V razpravo so posegli gg. Šribar, dr. Romih, notar Ušlaker in drugi. V odbor so bili voljeni: predsednikom okr. sodnik g. dr. Romih, podpredsednikom notar g. Ušlaker, tajnikom živinozdravnik g. Šribar, blagajničarki gospa Dernovškova, kot odborniki pa gg. Dernovšek, Burger, Zavri, Stopar, Oliša in Perjovič. Pregledovalca računov sta gg. Dokler in Čimperšek. Zaupnika gg. dr. Romih in Šribar.

Občni zbor kraj. organizacije JDS v Brežicah se je vršil v nedeljo 27. tm. dop. v Narodnem domu. Po poročilih predsednika dr. Stikerja ter tajnika g. Justina o delovanju in denarnem poslovanju se je volil za l. 1921 sledeči odbor: predsednik dr. Stiker, podpredsednik Andrej Levak, tajnik Drago Justin, blagajnik Otokar Žagar, odborniki: Jos. Jerše, Negovetič, Holy in Umek. Preglednika sta Petek in Lichtenegger, zaupniki dr. Stiker, dr. Zdolšek, Kušlan. Pri slučajnostih je urednik Spindler podal poročilo o političnem položaju, zlasti z ozirom na obč. volitve, o katerem predmetu se je razvila zanimiva debata.

EM. LILEK.

Razmotrivanja o aktualnih državnih in ustavnih vprašanjih.

(Dalje.)

Ako bi se zdaj hercegovski muslimani — katerih ravno ni mnogo, pretežno le v mostarskem mestnem in konjičkem kotaru — odtrgali od Bosne, bi izgubili svoje pravice na vakufsko-mearifski imetek, s katerim upravlja vakufsko-mearifski odbor v Sarajevu. Ali ni samo obzir na hercegovinske muslimane, ki govori proti združitvi Hercegovine s Črnogoro, v večji meri se temu protivijo različne družabne in pravne razmere v Črnigori, o katerih hočemo poročati v odstavku: O izenačenju zakonov. Ko bodo ti enaki v Črnigori in Hercegovini, potem bo padla glavna sedanja ovira. Kar je gori rečeno za hercegovinske muslimane, velja tudi za muslimane v zapadni Bosni do Vrbasa in v Pounju, katere

kraje bi tudi neki ustavotvorci hoteli odrezati od Bosne ter jih priključiti deloma Dalmaciji, deloma Hrvaški. Treba pri reševanju bosensko-hercegovinskega upravnega vprašanja upoštevati, da je v Bosni in Hercegovini okrog 600.000 muslimanov, to je dobra tretjina celega prebivalstva; da so tamošnji begi potomci srednjeveškega bosenskega in hercegovinskega plemstva, potemtakem domorodci, in da so muslimani na usta svojega poslanca dr. Mehmeda Spahe že protestirali proti upravnemu razcepitvi Bosne in Hercegovine. Kaj pa bi tudi počeli Hrvati in Dalmatinci s par tisoči muslimanov? Ti bi bili za njihovo upravo samo nepotreben balast, med tem ko imajo v Bosni in Hercegovini že svojo versko in vakufsko-mearifsko upravno organizacijo. Potemtakem tudi ne kaže, da bi se Bosna delila.

Za hrvaško pokrajino zahteva Narodni klub Slavonijo (s Sremom), Hrvatsko z Medjimurjem, Istro, otoki in Dalmacijo. Celo Dalmacijo? Po historičnem pravu imajo Hrvati samo pravico na Dalmacijo med Velebitom in Neretvo, ki je najjužnejša meja samostalne hrvaške države do leta 1102. V tej Dalmaciji je stala zibelka te države, ta Dalmacija je prvotno Hrvatska država. Še le za beneškega (1409 do 1797) in turškega gospodstva (1538 do 1718) v Dalmaciji iztisnilo se je njeno ime iz te dežele ter se preneslo na zapadno panonsko Slovenijo ali Slavonijo, ki je takrat že segala vse do Kapele. Pod Slavonijo se je počelo v XVI. stoletju razumevati samo zemljišče, ki je stalo pod turško vlado, to je najvzhodni del Slavonije do Donave. Kar pa je bilo zahodno od Kapele, namreč primorje od Velebita do Bakra, pa je nosilo v XVI. in XVII. stoletju tudi ime »Dalmacija«. Na koncu XVI. stoletja so se stopile Dalmacija, Hrvatska in Slavonija v eno politično-upravno celoto pod imenom »kraljevstvo Dalmacije, Hrvatske in Slavonije«; od tega časa se govori in piše o troedini kraljevini.

Ko je leta 1797 z mirom v Campo Formio predal Napoleon beneško Dalmacijo Avstriji, izjavi se po Sisiču vsa ta zemlja »jednodušno za sjedinenje s Hrvatskom«. Ali kakor je avstrijska vlada odbila takrat izpolnitev vroče želje hrvaškega naroda, tako tudi vedno v poznejših časih, kadarkoli so prišli Hrvati s takšno zahtevo; izjemo je napravila samo pri banu Jelačiću, ki je bil 2. decembra 1848 imenovan civilnim in vojaškim gubernatorjem Dalmacije.

Ker so Hrvati zmiraj zahtevali zopetno združitve Dalmacije z Hrvatsko in Slavonijo, da bi tako naslovu »trojedna kraljevina« odgovarjalo tudi faktično stanje, zakaj se jim ne bi to dovolilo v Jugoslaviji, kar jim je Dunaj vedno odrekal? Ali od mnogih naših političarjev se sliši večkrat, da treba pomešti s »historicismom«. Da se Hrvati v svoji težki politični in narodni borbi proti Madžarom niso sklicevali na pogodbo z ogrskim kraljem Kolomanom leta 1102, na t. zv. pacta conventa; da niso trdovratno branili latinski jezik kot učni jezik v svojih gimnazijah in v upravi, ko so jim Madžari s silo hoteli nariniti madžarski jezik; da se niso pozneje držali leta 1868 sklenjene nagodbe — že zdavnaj bi bil pomadžarjeni. Da Angleži v XVII. stoletju, v borbi proti Stuartom, niso

BOLESLAV MOKRIN:

Tri magnetne glave...*)

(Futuristična slika.)

Stal sem na vulkanu Menini, ki je že zdavnaj pozabil, da je vulkan in je sedaj samo še jeza in pokora morskega svetilnika....

Morski svetilnik sem bil
jaz,
ko sem stal
sredi megle nega
morja
na
Menini,
v roki dolgo luknjo, obdano z železjem,
strah in trepet
gozdnih zajcev,
veveric
in lisic...

Bzzzzzz prikrnel je nad mojo glavo, —

*) Velečenjeni gospod urednik!
»Nova pisarija« v zadnji številki »Dom in Sveta«, pretresljiva »Električna žoga« izpod peresa g. Podbevška me je tako navdušila, da hočem i jaz kreniti na njegovo pot. Skrajni čas je, da se modernizira naš tisk.

je šinila
njegova desnica
po ozračju
in
se zaletela v mojo glavo,
ki pa ni bila glava,
temveč
»na frato« posekana
smrekova hosta.
In
v tistem trenutku sem postal
električna žoga, ki se je začela
odbijati v kotu 45°...
Za menoj so dirjali vsi trije modrijani,
kakor bi jih podil sam Lucifer
in pa njegova žlahta...
Ko so se modrijani napili haložana
in slekli
pet parov
prekajenih,
z
mastjo zalitih
klobas,
so
spregovorili
in
rekli:

»Mi smo tri magnetne glave, ki bomo
6. marca ob 1/28 uri zvečer
toliko drugih glav
potegnile,
da bo čitalniška dvorana
v Gornjem gradu,
kjer bomo gostovali v prid tamošnje
podružnice
sv. Cirila
in
brata Metoda —
do
zadnjega kotečka polna«.
»Jaz sem baron Safaladi, predstavil
se je prvi modrijan,
»svetovnoznani coprnik«
»Jaz pa Salomon Marsiccaterrri,
kralj senc«
dejal
je drugi.
A tretji je zapel arijo iz opere
»Koleraba rdeča«.
In
po tej viži smo ga spoznali, da je bil
tenorist Janez Koruza.

žitavo branili svoje »velike karte« iz leta 1215, danes ne bi imeli parlamentarne monarhije! Temu prepričanju o upitnosti in važnosti zgodovinskega prava in zgodovinskih tradicij pri prizadevanju za uresničenje političnih in narodnih idealov dal je tudi univ. prof. Ferdo Šišić v svojem Pregledu povijesti hrvatskoga naroda na str. 265, kjer piše o hrvatskem narodnem pokretu l. 1797, s temi besedami izraza: »U ovakvim krizama vazda preuzimlju historijske tradicije i narodne tendencije ulogu vodilju.«

(Dalje v pondeljki št. 10.)

* To stališče je imelo pomen v težkih narodnih borbah Hrvatov proti Mađžarom, nima ga pa danes, ko tvorimo kot en narod edinstveno državo. Op. ur.

Sokolstvo.

Izjava „Jugoslov. Sok. Saveza“.

Dejstvo je, da stoji med nasprotniki jugoslovanskega Sokolstva na prvem mestu klerikalizem, ki porablja vsako priliko v šoli, cerkvi in javnosti sploh za hujkanje našega naroda proti Sokolstvu.

Naredba ministrstva prosvete z dne 4. oktobra 1920., št. 14.021, s katero se uvaža sokolska telovadba in sokolska vzgoja v šole, je izzvala v klerikalnih vrstah ponovne ljute napade na Sokolstvo, ki ne poznajo niti meje dostojnosti niti meje resnice. Omenjeno naredbo ministrstva proglašamo klerikalizem za začetek kulturnega boja. V borbi proti Sokolstvu je mobiliziral vse svoje organizacije in vse svoje časopise. Celo svoje dušne in politične voditelje — svoje škofo — je klerikalizem poslal v Beograd protestirat proti navedeni ministrski naredbi. Pri tej priliki se pa škofo niso zadovoljili s protestom, ki bi naj bil utemeljen zgolj s stvarnimi dokazi, da sta Sokolstvo in njegova vzgoja našemu jugoslovanskemu narodu res škodljivi, pač pa so ti cerkveni knezi pri tem svojem koraku porabljali najpreprostejšo častnišarstvo očitke proti Sokolstvu, ki so bili že opetovano po sokolskih resolucijah in izjavah ovrženi.

Iz sokolske literature navajajo citate, ki so deloma potvorjeni, deloma iz celote iztrgani stavki posamičnikov, ne omenjajo pa onih, ki govorijo proti njihovi trditvi.

Sokolstvo se sklicuje na svoja že večkrat objavljena načela in na razglašene resolucije, zato se mu ne zdi skladno s sokolsko resnostjo, da bi se vnovič bavilo s temi neutemeljenimi očitki in jih zavračalo.

Kar pa se tiče sokolskega telovadnega sestava, je strokovno in znanstveno dognano, da je že davno preizkušen, medtem ko drugega slovanskega telovadnega sestava sploh ni.

Jugoslovensko Sokolstvo vidi v navedeni naredbi ministra prosvete le logično posledico zgoraj omenjenega dejstva. Obenem izjavlja, da ostane dosledno svojim načelom in neizprosno zvesto državni misli in ujedinjeni domovini brez ozira na kakršnekoli politične razmere v državi.

Ker je v ujedinjenju jugoslovanskega naroda del sokolskega vzora že uresničen, je to dokaz, da je bilo njegovo dosedanje delovanje pravilno. Od tega ne odvrnejo Sokolstva niti protesti niti grožnje s kulturnim bojem.

V Ljubljani, dne 20. febr. 1921.

Odbor »Jugoslov. Sokolskega Saveza«.

Dnevna kronika.

Kapla ostane naša. Glasom razsode pariske konference spada Kapla definitivno pod našo državo. Priklapljenost se bo slavilo na dostojen način, čim zginje sneg.

Umrli je 27. febr. v ljubljanski bolnici višji revident juž. žel. g. Fran Pertot, ki mu je pred nekaj dnevi lokomotiva v Zalogu zdrobila nogo. Vsled težkega zastrupljenja je rešitev bila nemogoča. Pokojnik je zapustil ženo s 5 nepreskrbljenimi otroci. Bil je zaveden narodnjak in vzor uradnika. Svoj čas (še med vojno) je služboval v Trbovljah, kjer je bil starosta Sokola in v vseh narodnih društvih izredno delaven. Bodi mu blag spomin!

V Mostaru so našli 16.404 ljudi. »Straža« fantazira. V »Stražinem« uredništvu so dobili novo težko bolezen, v kateri imajo hude halucinacije. Po-

misli! Vesnič je šel v Pariz, da pridobi Francoze, dr. Kukovec pa na Angleško, da pridobi Angleže za vojsko proti ruskim boljševikom. Grozno, kaj? Kmalu bomo čitali v »Straži« sledečo notico: Nove vojne zapletljive hočejo naši komunisti. Lemež je šel k Culukafrom, da sklene z njimi vojaško zvezo proti armadi slovenskih klerikalcev. Bum!

Pri kulturnih pogajanjih z Italijo je imenovan zastopnik naše države g. Lujo Vojnovič; pridelenih mu je več strokovnjakov tudi iz Slovenije.

Zagreb ima po zadnjem ljudskem štetju 108.338 prebivalcev.

Bivše avstrijske vojne ladje, ki pripadejo Jugoslaviji po mirovni pogodbi, je francosko mornariško poveljstvo v Boki kotorski 28. febr. izvršilo jugoslovanskemu kapetanu Grundu, in sicer 12 torpedovk in 2 krizarki.

Zahteve našega naroda v neosvojenih domovini. »Kmetiska in delavska zveza za Primorje« je na občnem zboru v Sv. Luciji poleg raznih gospodarskih in socialnih zahtev sprejela tudi važne politične resolucije, v katerih zahteva: 1. v uradih in na železnicah naj se nastavi našega jezika zmožni uradniki; 2. proti političnemu nasilju naših krajevnih imen in pačenju naših priimkov najodločnejši protest; 3. šolstvo se naj ohrani na višini kot je bilo pred vojno; poučevanje italijanščine zlasti v krajih, kjer je le poldnevni pouk, se naj ne uvaža; 4. protestiramo proti surovim napadom fašistov in zahtevamo od vlade, da napravi red.

„Triglav“.

Od odbora akad. društva »Triglav« v Zagrebu smo z ozirom na dopis v »Sl. Narodu«, kjer se društvu očita plemenski separatizem, prejeli daljši dopis, katerega zaradi preobširnosti ne moremo v celoti objaviti, ampak izvajamo iz njega glavne točke:

Član »Triglava« more po pravih postati vsak jugoslovanski akademik, ki se strinja z društvenimi načeli: svobodomiselnost, naprednost, jugoslovanski nacionalizem. Neopravičeno se očita društvu slovenski nacionalizem. Da še nimamo v svoji sredini Srbov in Hrvatov, so krivi oni, ki razširjajo o nas neresnične vesti. Zavedamo se pogubnosti plemenskega separatizma za Jugoslovane, zlasti pa za Slovence. Dobro vemo, da je osvobodjenje zaslužjenih bratov onstran meja nemogoče, če bomo delali separatistično politiko.

Pomanjkanje lokala znatno ovira naš razvoj in delovanje. Kot kulturno društvo stojimo izven strank, zato nas nekateri smatrajo za nepotrebne in nam mečejo celo polena pod noge. Stališče društva pa ne ovira nobene član pri udeleževanju njegovih osebnih političnih prepričanj.

Gotovo pa se ne povzdiguje, če pravimo, da je zasluga našega društva, da so v Zagrebu skoro vsi slovenski napredni visokošolci organizirani. Želimo tudi drugim jugoslov. naprednim akademskim društvom iste uspehe, ker bo potem napredna stvar na zagrebški univerzi imela drugačno veljavo ko dozdaj.

Priporočamo vsakomur, ki se bavi z našim društvom, da se poprej podrobno informira in da objektivno sodi akademске razmere na zagrebški univerzi.

Dopisi.

Zidanmost. Tu je 1. t. m. umrl nadučitelj g. Fr. Meško, star 55 let. Blag mu spomin!

Šmarje pri Jelšah. Na lažnivi dopis v »Straži« o tobačni zalogi v Šmarju povemo samo to, da bo uredniku dana prilika, resničnost svojih trditve pred sodnijo dokazati. Odbor podružnice inv. organizacije v Šmarju.

Šmarje. Težko obolel je naš odvetnik dr. Ivan Zabukovšek. Leži v mariborski bolnici, kjer je bil 28. febr. operiran. Poročila o njegovem stanju se glase slabo.

Dobrna. Komodno je, v »Slov. Gosp.« očitati drugim »polomije«, da se zakrijejo lastne. Takih gospodarjev, ki bi nas radi v »Slov. Gosp.« učili gospodarstva, se mora braniti vsakdo, ki kaj ima. Uta je bankerotna,

farovski gozdovi posekani, pri posojilnici neiztriglje terjatve, rezerv pa nič, jokanje na prižnici ne zaleže, komedije pa niso zastoj, zato treba sredstev. Gospodje, ko ste se vozili okrog z Oroslovimi kočijami in pili šampus na račun »Uniona«, so minuli. Kdo ima torej mačka? Če pa ste imeli v mislih kakega drugega »mačka«, pa samo pogledajte v svoj farovž in boste videli, kje se več »žre«. — Da kujete kapital iz sodne oprostitve zaradi sleparij pri volitvah, ko ste lepo število dobrskih občanov oropali volilne pravice, je vaša specialiteta, kakor tudi dejstvo, da ste pustili voliti ljudi, ki niso bili v imeniku. Videli pa ste sami, da je napredna misel tudi pri nas začela prodirati črne oblake. Le duševni zaostalosti in Vašemu nasilju se imate zahvaliti, da je bilo tokrat oddanih še toliko klerikalnih glasov.

Iz Oplotnice nam poročajo: Tu je umrla hči znane klerikalne rodbine, članica Orla in Marijine družbe, v ostalem tiha in spoštovana. Govornik tudi ob rakvi ni mogel strpeti kot zagrižen strankar in je kvasil o »brezverskih« Sokolih. Obžalujemo, da se izrabljajo celo take prilike v politične svrhe. Čudno je bilo pa vsekakor, da se je takoj po smrti navedene uradno reklo, da je umrla na legarju in se je obč. redarju naročilo, da se ljudje ne smejo tam zbirati, drugi dan pa je naenkrat bilo razglašeno, da je bilo vnetje možganske kože. — Nemško-orlovski dom se je pričel graditi in bo kmalu gotov.

Središče. Macinski mješoviti pjevački zbor priredi v šoli dne 6. marca tl. vokalni koncert s sledečim sporedom: I. Kolo: 1. Temna nam je nočka (podravska); 2. Ni mi volja več na svetu živeti (medjimurska); 3. Kud si hodil, de si bil (medjimurska). II. Kolo: 1. Imala loza tri grozda (podravska); 2. Zrasla mi je ruža (medjimurska); 3. Daj' ma mila znala (medjimurska); 4. Cin can corgodan (medjimurska). III. Kolo: 1. Vehn, vehn fijoletica (medjimurska); 2. Sveti Ivan kresa loži (podravska); 3. Pod kupinom (medjimurska). Početek u 7. sati na večer. Ta zbor pod vodstvom župnika J. Lipnjaka koncertiral je lani v Mariboru in Ljubljani, zato je upati, da se bo okolica koncerta mnogobrojno udeležila.

Dijaški kotiček.

Družina »Sloga« je imenovala svojega protektorja g. ravnatelja Jeršinovića častnim članom.

Na »Stražine« napade. Smatrali bi za poniževalno odgovarjati na infamen »Stražin« napad na naše udruženje, pač pa apeliramo na njene gg. urednike, ki so vsaj po lastnem zagotovilu akademično naobraženi in vneti ljubitelji mladine, naj ne vlačijo dijaštva v častniško polemiko, zlasti če jim ne da za to nobenega povoda. Odbor »Sloge«. (Op. ur. Pričakujemo, da dosledna »Straža« ugotovi, ali je tudi katoliški »Orel« prusaški in internacionalen, ki je beračil pri g. Z., pa ga je dotični »narodnjak« lepo ven vrgel.

Narodno gospodarstvo.

»Petovia« usnjarska industrija d. d. na Bregu pri Ptujju se je ustanovila na ustanovnem občnem zboru dne 14. febr. Tako se je izvršila preosnova dosedanje družbe z omejeno zavezo »Prva jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje na Bregu pri Ptujju« v delniško družbo. Podjetje je popolnoma nacionalizirano, ker je v smislu predpisa ministrstva za trgovino in industrijo inozemski kapital udeležen samo s 25%. V upravnih svet so bili izvoljeni sledeči gg.: Dr. Ivan Fermevc, odvetnik v Ptujju kot predsednik, ravnatelj Anton Tykač in komercialni svetnik Anton Jurca kot zastopnika ljubljanske kreditne banke, ravnatelj C. Toman in Lovro Petovar, veleposelnik v Ivanjovcih kot zastopnika mariborske eskomptne banke, ravnatelj Antič za Hrvatsko trgovinsko banko v Zagrebu, dalje Dr. M. Ettinger, odvetnik in podjetnik na Dunaju, zajedno podpredsednik, Franjo Čuček, Konrad Fürst in Franc Hutter, veletrgovci v Ptujju. V nadzorstvo so se volili gg.: Josip Pirich in Franc Počočnik, usnjarski v Ptujju, dirigent podružnice ljubljanske kreditne banke

A. Matevžič in Aleksander Ussar, računski svetnik in posestnik v Ptujju. Delniška glavica znaša 16.000.000 K, ki se poviša vsled že podeljenega dovođenja v smislu pravil pri prihodnjem izrednem občnem zboru na 25.000.000 kron. Ugotovilo se je, da se ta nova domača industrija povsem lepo razvija. V polnem obratu je že tovarna za usnje, za gamaše, torbice in fino galanterijo, ter je ravnokar pričela obratovati tudi tovarna za čevlje.

Slovenski prevod carinske tarife. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani je dala natisniti slovenski prevod sedaj veljavnega zakona o splošni carinski tarifi z maksimalnimi in minimalnimi postavkami ter pravili o tarifi. Knjiga obsega 23 pol velike osmerke in stane 80 kron. Pri naročilih po pošti naj se denar ne pošilja na naslov delegacije, temveč na »Gospodarski urad delegacije ministrstva financ v Ljubljani«. Na naročila brez denarja se ne ozira. Z izdajo te knjige je ustrezno nujni potrebi naših trgovskih krogov, ker jim bo olajšano vlaganje deklaracij brez posredovalcev. Knjiga pa bo dobro služila tudi učiteljem in učencem na tehniki, trg. šoli, v železniških kurzijah in tudi na obrtni šoli. Carinskega zakona delegacija nima več v zalogi, pač pa ima nekoliko izvodov te knjige v zalogi še glavna carinarnica v Ljubljani, zato naj se zainteresirani obračajo s svojimi naročili naravnost na ta urad.

Borza 1. marca.

Curiji Berlin 9.72 $\frac{1}{2}$, New York 603, London 23.40, Pariz 43.15, Milan 22. Praga 7.50, Budimpešta 1.30, Zagreb 4.10, Varšava 0.68, Dunaj 1.30. avstr. žig. krone 0.90.

Beograd: valute: dolarji 36.75—37, funti 141—142, fr. franki 263—264, lire 134—135, leji 48.75—49.25, levi 43.50—44, marke 58.50—59, češke krone 45—46.50, avstrijske krone 5.50—5.70, napoleondori 123.50—124.50, Devize: London 144.50—145, Pariz 268—270, Praga 46.90—47, Dunaj 5.20—5.22 $\frac{1}{2}$, Berlin 59—59.50, Milan 136—136.50.

Zadnja poročila.

Razkralj Nikita mrtev.

Antibes, 1. marca. Danes je umrl bivši črnogorski kralj Nikita. Njegova hči, italijanska kraljica, in italijanski kralj sta dobila brzojavno obvestilo. Pričakujejo jih k pogrebu, katerega dan še ni določen.

Londonska konferenca.

Pariz, 1. marca. »Agence Havas« poroča iz Londona: Prvi sestanek med zavezniki in Nemci bo danes zvečer. Lloyd George in Briand sta včeraj razpravljala o vprašanju ukrepov proti Nemčiji, če bi se ne pokorila sklepom pariške konference.

Pariz, 1. marca. »Agence Havas« poroča iz Londona: V poteku popoldanskih razprav med zavezniki je vladalo soglasje glede tega, da se ne bo več poslušalo predlogov nemških delegatov, ki so neizvedljivi in o katerih sploh ni možna debata.

Izgon poljskih židov iz Avstrije in Zveza narodov.

Pariz, 1. marca. Svet Zveze narodov je na podlagi poročila angleškega delegata Balfourja izjavil, da je stališče Avstrije glede izгона poljskih židov iz Avstrije upravičeno. Avstrija ima kakor vsaka druga neodvisna država pravico do izгона tujih državljanov. Da pa se zadosti tudi zahtevam človekoljubja, priporoča Svet Zveze narodov prijateljsko razmotrivanje zastopnikov Avstrije in Poljske.

Zabranjeni listi.

Beograd, 1. marca. Minister za notranje zadeve je zabranil listom »Kärntner Landmannschaft« in »Črnogorska domovina«, ki izhajata v Avstriji, razširjanje v naši državi, ker pišeta neprijateljsko o naših razmerah.

Listnica urednišva.

Središče. Kakor čitaš v rubriki »JDS«, sem zaposlen sedaj nedeljo za nedeljo. Po volitvah pa pridem zopet na kratak oddih. Bog Te živi! — »Frankin mufa«: Prične izhajati prihodnji pondeljek. Zdravo!

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Poštni ček.
rač. 10.598**Podružnica
Ljubljanske kreditne banke v Celju**Telefon
št. 75 in 76

Dolniška glavnica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondí nad 45.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah. 264 50-3

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15

v Celju

"LASTNI DOM"

Rezervni zaklad 80.000 K.

401 156-122

Denarni promet 60.000.000 K.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po štiri in pol odst. (4 1/2 %)**Preklic.**

Podpisani JOŽEF KOLAR, sedlar v Slov. Bistrici, sem očitil članom Nar. sveta v Slov. Bistrici, posebno gg. Hinku Grilu, gerentu ter Danielu Omerzu, trgovcu v Slov. Bistrici in dr. Avgustu Reismanu, odv. kandidatu, v Mariboru, da so vse pokradli in denar, katerega so sprejeli za prodano blago, za se porabili ter sploh pri upravljanju demob. blaga nepošteno postopali.

Prepričal sem se, da so vsa ta očitanja brez vsake stvarne podlage, radi tega te obdolžitve v polnem obsegu preklicujem in obžalujem.

Jožef Kolar, sedlar.

Naznanilo.

Plesna šola športnega kluba „Svoboda“ v Celju priredi svoj zaključni venček v soboto dne 5. tm. ob 7. uri zvečer in ne kakor je bilo objavljeno 12. tm. v vseh prostorih tukajšnjega hotela Union.

Komite.

Razglas.

Celjsko Olepševalno društvo sprejme vrtnarskega vajenca. Učna doba 2 leti. Podrobnejša pojasnila poda društveni oskrbnik g. ravnatelj Bizjak (Osnovna šola).

S 1. aprilom t. l. se odda služba paznika za društvene nasade. Plača po dogovoru. Pojasnila daje društveni predsednik vladni koncipist Šubic (mestni magistrat soba št. 6).

Celjsko Olepševalno društvo.

Šivalni stroj

znamke »Singer«, dobro ohranjeno pohištvo in umivalnik z velikim ogledalom se po ceni prodaja. Elektrarna Žalec.

Kontoristinja

zmožna slovenske in nemške steno-grafije in strojepisja, se takoj sprejme v večjo trgovsko pisarno. Ponudbe na poštini predal št. 44 Celje. 269 2-1

DARAZSIOŠKA

glasoviti ciganski primaš sa cijelom svojom glazbom želi otiči na ljetnu sezono u kupalište.

Ponude poslati na anončnu ekspedicijsku SCHMOLKA, PEČUH. Apaca u. 9 Baranja. 265 1

Prodám

skoraj novo opremo za gospodovo sobo (Herrenzimmer) in srednje težko železno blagajno. Vpraša se v upravnishvu Nove Dobe. 247-2

Zidana hiša

s petimi sobami in postranskim splotjem, na glavni cesti Vošnjak-Vitanje, z vrtom, v bližini tekoče vode, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Zemljišče je posebno primerno za stavbo žage ali mlinca. Naslov v upravnishvu. 2-1

Kupi se ročni voz.

2-1 Naslov v upravi Nove Dobe.

Servirarica

se išče za nekaj ur na dan. Sprejmejo se tudi učenke. Vpraša se »PENSION«, Gregorčičeva ul. 7. 1

Miši, podgane, stene in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti! Če se uporabljajo moja prekušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske miši 12 K, za podgane in miši 12 K, poseb. močna tinktura za stene 15 K, uničevalec moljev 10 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri živini 5 in 12 K, prašek za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) 10 K, prašek proti mravljam 10 K, mazilo proti garjam 14 K. Pošilja po povzetju Zavoda za eksport

M. Janker, Zagreb 37, Petrinjska ulica 3. 465 51

Trgovska oprava

se prodaja. KRUŠIČ, trgovina, Celje. 245 3-3

Ključavničarski vajenec

zdrav in močan, z dobrimi šolskimi izpričevali se sprejme pri mojstru Stanislav Schmid, Strass Stmk. Prehrana in stanovanje istotam 250 3-2

Poljedelske stroje

vseh vrst kakor: domače snažilne sadne, mline, trijere, stroje za luščenje koruze, repo- in krmoreznice, črepalnice, peči, decimalne tehtnice, pluge, brane in druge stroje dobavlja takoj Stanislav Schmid, Strass, Stmk. 251 3-2

**Trgovina pohištva
MARIJA BAUMGARTNER**

CELJE GOSPOSKA UL. 25. CELJE Zaloge lesenega in tapetniškega pohištva vseh slogov 156 50-5

Franc Zangger

CELJE, špecerijška trgovina na debelo in drobno. 1286 52-23

Anilinske boje

za vunu i pamuk bojadisati, od najglasovitijih njemačkih tvornica.

Moja tvrdka jedina jamči 30 za nepavoreni fabrikat. 20-15

Eugen Volani, Zagreb Gunduličeva 14. -- Telefon 154.

Prodase

lep nov mesarski voz v gostilni pri Pavlincu, Gledališka ulica — zadaj okrajnega glavarstva v Celju. 106 14

Hmeljarji, pozor!

i velika sušilnica kompletna za hmelj se prodaja pri

Jos. Rajšter, Šoštanj

CENE ZMERNE!**Manufaktura in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK**

Celje, Kralja Petra c. : se priporoča za : mnogobrojen obisk.

!POSTREŽBA TOČNA!

Trgovina

z mešanim blagom na trgu v Šoštanju se odda v najem ali prodaja. Pod št. 105 na upravo »NOVE DOBE« 256 3-2

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem preselil svojo manufakturno in modno trgovino v prostore trgovine

Traun & Stiger nasl.

F. Mossmann prej Stallner

na Glavnem trgu št. 17.

Za nadaljnjo naklonjenost se priporoča

Fr. Urch

nasl. tvrdke Traun & Stiger.

MADRACI

tridelni, prima gradl, čvrsto polnjeni s 1° morsko afrik. travo, 1 garnitura za posteljo 3 komadi K 1100 — povzetje ali proti predplačilu, franko, pošilja 194 10-7 „COLUMBIA“, Maribor, Cvetlična ul. 8.

Malinovec,

kavo, čaj, čokolado in drugo spec. blago razpošilja po pošti po najnižjih dnevnih cenah trgovina

FRECE & PLAHUTA,

Celje, Aleksandrova ul. 7, Celje. Na željo se pošlje vzorec in cenik.

Priporoča se tvrdka
Jos. Petelinc, Ljubljana
Sr. Petra nasip 7. 1350 52-22
Tovarniška zaloge šivalnih strojev in njih delov, ter potrebščine za krojače, čevljarje in šivilje na debelo in drobno.

Auto delavnica
d. z o. z.
Gosposka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.
Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in precizijskih strojev. — Zaloge vseh vrst potrebščin 1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52-13
Telef. št. 107.

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah
Fr. Kramar
v Celju na Kralja Petra cesti.
206 Zaloge cigaretnega papirja in stročnic. 50-3